

Eritema multiforme je poremećaj poznat po mrljama crvene uzdignute kože koje često izgledaju poput meta i obično su simetrično raspodijeljene po tijelu.

Vjerovatno više od polovice slučajeva uzrokuje herpes simpleks. Ta virusna infekcija može biti

očita prije nego se pojavi eritema multiforme. Kod preostalih slučajeva mogući uzrok može biti praktički svaki lijek (najčešće penicilin, antibiotici koji sadrže sulfonamide i barbiturati) i druge zarazne bolesti, npr. infekcija koksaki virusom ili ehovirusom, pneumonije uzrokovane mikoplazmom, psitakoza i histoplazmoza. Rijetko eritema multiforme uzrokuje neko cjepivo. Doktori nisu sigurni kako herpes simpleks i neki lijekovi uzrokuju to stanje, ali se sumnja na vrstu alergijske reakcije.

### Simptomi multiformnog eritema

Obično eritema multiforme nastaje iznenada sa crvenim mrljama i mjehurima koji izbijaju najčešće na dlanovima, tabanima i na licu. Iz mjehura na usnama i na sluznici usta može se cijediti krv. Eritema multiforme proizvodi plitke, okrugle, crvene promjene (eflorescencije) jednako na obje strane tijela, unutar tih crvenih područja mogu se razviti tamni koncentrični prstenovi sa ljubičasto-sivim središtima (lezija u obliku mete ili duge). Zacrvenjena područja katkada svrbe.

Osoba sa eritema multiforme može imati hladne rane (ili ih je imala prije), osjećati se umornom i

imati bol u zglobovima i groznicu. Napadi eritema multiforme mogu trajati 2-4 sedmice i mogu se tokom nekoliko godina vraćati u jesen i na proljeće.

Steven-Johnsonov sindrom, pri kom na sluznici usta, ždrijela, anusa, oko spolnih organa i očiju mjehuri puknu, vrlo je težak oblik eritema multiforme. Na ostalim djelovima kože mogu se razviti zacrvenjena područja. Oštećenje sluznice usta otežava jedenje, a zatvaranje usta može biti bolno pa osoba može sliniti. Oči mogu postati vrlo bolne, natečene i tako gnojem da se čvrsto zatvore. Rožnice (korneje) mogu biti ožiljno promijenjene. Može biti zahvaćen i otvor za mokrenje što mokrenje čini teškim i bolnim.

### Liječenje multiformnog eritema

Eritema multiforme obično zaraste sama od sebe, ali Stevens-Johnsonov sindrom može imati smrtan ishod. Doktori nastoje liječiti infekcijski uzrok ili ukloniti sve lijekove za koje se sumnja da su uzročnici eritema multiforme. Kada se sumnja da bi uzrok eritema multiforme mogao biti herpes simpleks, obično se oralno (na usta) daje aciklovir.

Mjehuri ili rane na koži obično se pokrivaju kompresama sa mlakom vodom. U teškim, ponavljajućim slučajevima mogu se koristiti oralni kortikosteroidi, ali je njihova upotreba protivrječna

Kod najblažeg pokazatelja infekcije propisuju se antibiotici. Kada bolesnik ne može jesti i piti, hrana i tekućina daju se intravenski.